9 października 1633 roku na Długim Targu, najbardziej reprezentacyjnym miejscu Gdańska, uruchomiona została fontanna Neptuna. Do połowy XIX wieku tryskała wodą tylko trzy razy w tygodniu. Zanim powstała fontanna Neptuna, nieopodal od 1549 roku stał wodotrysk

-

Fragment ryciny I. Dickmana z 1617 r.

-

Najstarsza znana fotografia fontanny z 1893 roku.

Prace nad posągiem, który stał się jednym z symboli Gdańska, i instalacją fontanny trwały od 1606r. Odlana w brązie rzeźba powstała w 1615 roku w warsztacie ludwisarza Gerdta Benninga, a zaprojektował ja Piotr Husen. Misę i trzon wyrzeźbił Abraham van de Blocke. Na pomysł, by Neptun stanął przed Dworem Artusa, wpadł burmistrz Bartłomiej Schachman. .

Mimo to na pierwsze uruchomienie musiała jeszcze długo poczekać. Na przeszkodzie stanęła m.in. przebudowa Dworu Artusa, pojawiły się problemy z zasilaniem w wodę, szczelnością instalacji, potem przyszła wojna trzydziestoletnia, a na domiar złego w 1628 r. zmarł Abraham van den Blocke. W końcu 9 października 1633 roku fontanna Neptuna zaczęła działać.

Co ciekawe nie tryskała ona wodą przez cały czas. Zgodnie z postanowieniem rady miejskiej, działała od Wielkanocy do 29 września, ale tylko trzy razy w tygodniu: w niedzielę od godz. 11 do 12 oraz we wtorki i czwartki od godz. 12 do 13. Wynikało to nie tyle z oszczędności, ale z konieczności napełniania zbiornika na poddaszu Dworu Artusa. Sytuacja ta uległa zmianie dopiero w drugiej połowie XIX wieku, po założeniu w Gdańsku nowoczesnego wodociągu i kanalizacji, do których fontannę oczywiście podłączono.

Rok po uruchomieniu, w 1634 roku fontannę otoczono kratą żelazną. Na zwieńczeniu jej bram umieszczono pozłacane orły, świadczące o związkach Gdańska z Koroną. W latach 1757-1761 **Jan Karol Stender** wykonał nowy basen i trzon, a mistrz kowalski Jakub Barren uzupełnił i odnowił zniszczoną kratę.

II wojnę światową przetrwała zdementowana i ukryta w kilku miejscowościach pod Gdańskiem. W latach 1950-1954 fontannę poddano zabiegom konserwatorskim, mającym na celu przywrócenie historycznej formy i uruchomienie wodotrysku. Odrestaurowano studnię, wykuto ponownie zaginioną górną część cokołu, czaszę oraz trzon. Ponadto odnowiono odnaleziony po wojnie posąg Neptuna i ogrodzenie, a także przywrócono na zwieńczeniach bram pozłacane orły. W 1954 studnia Neptuna – tak często nazywana jest fontanna – wróciła na Długi Targ..